

Stephen King

MRTVA STRAŽA

prevedel
Marko Košan

To je knjiga za Arthurja in Joyce Greene.

Jaz sem tvoj bavbay,
nikogar drugega ni,
ti se mi samo prepusti,
če ti ni al' ti je prav ...

KC and the Sunshine Band

Ali ljubiš?

UVOD

Počakaj – samo trenutek. Rad bi govoril s tabo ... in potem te bom poljubil. Počakaj ...

1

Tukaj je še nekaj kratkih zgodb, če jih hočete. Raztezajo se čez velik del mojega življenja. Najstarejšo, *Matildino obličje*, sem napisal poleti, preden sem odšel na kolidž, ko sem bil star osemnajst let. Idejo zanj sem pravzaprav dobil na dvorišču za našo hišo v West Durhamu v Mainu, ko sem z bratom metal na koš, in zdaj ko jo znova berem, se mi malce toži za starimi časi. Najnovejša je *Balada o prilagodljivi krogli*, ki sem jo končal novembra 1983. Med njima je časovno razdobje sedemnajstih let, kar ni veliko, bi rekel, zlasti če to primerjam z dolgimi in uspešnimi karierami tako različnih pisateljev, kot so Graham Greene, Somerset Maugham, Mark Twain in Eudora Welty, a je vendarle daljše, kot ga je imel na razpolago Stephen Crane, in približno enako, kot je trajala kariera H. P. Lovecrafta.

Neki moj prijatelj me je pred letom ali dvema vprašal, zakaj se sploh trudim. Z romani precej dobro zaslužiš, mi je rekel, s kratkimi zgodbami pa samo izgubljaš.

»Kako si prišel do tega?« sem ga vprašal.

S prsti je lahko potrkal po najnovejši številki *Playboya*, ki je sprožila to debato. V njej je bila moja zgodba (*Urejevalnik besedila bogov*, ki jo boste našli tu nekje), sam sem ga opozoril nanjo, saj sem menil, da sem lahko upravičeno ponosen.

»No, ti bom pokazal,« je odvrnil, »če mi poveš, koliko so ti zanj plačali.«

»Seveda,« sem rekel. »Dobil sem dva tisoč dolarjev. Ni ravno mušji kakec, Wyatt.«

(V resnici mu ni ime Wyatt, vendar ga nočem spraviti v zadrego, če razumete.)

»Ne, nisi dobil dva tisoč,« je zatrdil Wyatt.

»Res ne? Si preveril v moji bančni knjižici?«

»Nisem. Vendar vem, da si prejel tisoč osemsto dolarjev, ker je šlo deset odstotkov tvojemu agentu.«

»Imaš prav,« sem rekel. »Ampak si zasluži. Spravil me je v *Playboy*. Vedno sem si želel, da bi *Playboy* objavil mojo zgodbo. Tisoč osemsto torej, namesto dva tisoč, pa kaj.«

»Ne, dobil si 1710 \$.«

»Kaj?«

»No, ali mi nisi povedal, da tvoj poslovni menedžer prejema pet procentov od neto zneska?«

»V redu, prav – tisoč osemsto minus devetdeset. Še vedno mislim, da 1710 \$ ni slabo za –«

»Ampak saj v resnici ni toliko,« je ta sadist trmoglavil naprej. »V bistvu ni več kot ušivih 855 \$.«

»Kaj?«

»Hočeš reči, da ne spadaš v kategorijo petdesetodstotnih davčnih zavezancev, Stevek moj?«

Umolknil sem. Vedel je, da je tako.

»Torej,« je prijazno rekel, »čisto zares si prejel 769,50 \$, kajne?«

Nejevoljno sem pokimal. Država Maine ima davek na prihodek, ki prebivalce obvezuje, da državi plačajo deset odstotkov od zveznih davkov. Deset odstotkov od 855 je 85,50 \$.

»Koliko časa si potreboval, da si jo napisal?« je vztrajal Wyatt.

»Kakšen teden,« sem neprijazno odvrnil. Najbrž sta bila dva, če prištejem še dve predelavi, vendar mu tega nisem hotel povedati.

»V tistem tednu si torej zaslužil 769,50 \$,« je rekel. »Veš, koliko v New Yorku na teden zasluži vodovodni inštalater, Stevek?«

»Ne,« sem odvrnil. Sovražim ljudi, ki me kličejo Stevek.
»In ti tudi ne.«

»Seveda vem,« je rekel. »Kakšnih 769,50 \$, ko plača davke. In zato, kolikor lahko vidim, si na zgubi.« Na ves glas se je zakrohotal, potem pa me je vprašal, ali imam v hladilniku še kakšno pivo. Rekel sem mu, da ne.

Staremu dobremu Wyattu bom poslal izvod te knjige, priložil bom kratko sporočilo: *Ne bom izdal, koliko sem dobil za tole knjigo, povem ti pa tole, Wyatt: z zgodbo Urejevalnik besedila bogov sem skupaj zaslužil – neto – nekaj več kot dva tisoč tristo dolarjev, brez tistih 769,50 \$, o katerih si imel toliko povedati v moji hišici ob jezeru.* Sporočilo bom podpisal Stevek in dodal P. S.: *V resnici je bilo v hladilniku še nekaj piva, ki sem ga spil takoj, ko si odšel.*

To bi mu moralo zadoščati.

13 ■

2

Resnici na ljubo ne gre za denar. Priznam, da sem bil vzhičen, ko so mi za *Urejevalnik besedila bogov* plačali 2000 \$, vendar sem bil enako vzhičen, ko so mi plačali 40 \$ za zgodbo *Matildino obličje*, ko je bila objavljena v *Osupljivih krimi zgodbah*,* ali tedaj, ko so mi poslali dvanajst avtorskih izvodov *Tukaj so tigri* po izidu v *Ubrisu*, literarni reviji Univerze Maine (ker sem dobrohotne narave, sem bil prepričan, da je *Ubris* samo način izgovarjave besede *hubris* v londonskem narečju cockney).**

Hočem reči, denarja si seveda vesel; ne bomo se sedaj do konca prepustili izmišljotinam (vsaj za zdaj še ne). Ko sem začel redno objavljati kratke zgodbe v revijah za moške, kakršne

* *Osupljive krimi zgodbe (Startling Mystery Stories)*, ameriška revija, ki je izhajala od 1966 do 1971 (18 števil). (Vse opombe so prevajalčeve.)

** *Hubris (starogrško)*, značajska poteza skrajnega ali neumnega ponosa, prekomerne samozavesti. Londonsko narečje cockney značilno izpušča črko h.

so *Cavalier*, *Dude* in *Adam*, sem bil star petindvajset let, moja žena pa triindvajset. Imela sva enega otroka, drugi je bil na poti. Petdeset ali šestdeset ur na teden sem delal v pralnici, kjer sem zaslužil 1,75 \$ na uro. Tistemu, s čimer sva tedaj razpolagala, bi težko rekli proračun; prej je bilo podobno sodobni verziji pohoda smrti v Bataanu.* Plačila za te zgodbe (vselej šele po objavi, ne ob sprejemu) so vedno prihajala tako rekoč ravno pravi čas, da smo kupili antibiotike za dojenčkovo vnetje ušes ali poplačali telefonske račune, s čimer smo lahko priključek obdržali še za kakšen mesec. Denar je, bodimo realni, precej priročna in omamna zadeva. Kot v romanu *Talisman* pravi Lily Cavanaugh (to vrstico je prispeval Peter Straub, ne jaz): »Ne moreš biti presuh ali prebogat.«** Če ne verjamete, potem nikoli niste bili zares debeli ali resnično revni.

Skratka, tega ne počneš za denar, ali pa si navaden tepec. Ne razmišljaš, koliko ti bo ostalo, če seveda nisi tepec. O tem ne razmišljaš v okvirih urne postavke, letne plače, še manj o prihodkih, ki jih boš ustvaril v življenju, razen če si trapast. In konec koncev, tega tudi ne počneš iz ljubezni, čeprav bi bilo lepo, če bi bilo tako. To počneš zato, ker bi v nasprotnem primeru delal samomor. In čeprav ni enostavno, obstajajo tudi nagrade, o katerih ne bi mogel govoriti Wyattu, saj ni take vrste človek.

Vzemite za primer *Urejevalnik besedila bogov*. Gotovo ni najboljša zgodba, kar sem jih napisal; po vsej verjetnosti ne bo nikoli prejela kakšne nagrade. Kljub temu pa ni slaba. Na svoj način je kar zabavna. Kakšen mesec prej sem dobil svoj prvi urejevalnik besedila (bil je veliki Wang, svoje pametne

* Približno 100 km dolg prisilni pohod 60.000 ameriških in filipinskih vojnih ujetnikov, ki so se aprila 1942 predali Japoncem. V njem je po najhujšem ameriškem vojaškem porazu v drugi svetovni vojni umrlo 10.000 vojakov (650 ameriških, ostali so bili Filipinci).

** *Talisman* (*The Talisman*) je roman, ki sta ga leta 1984 skupaj napisala Stephen King in Peter Straub.

komentarje zadržite zase, prav?),* jaz pa sem raziskoval, kaj vse mi omogoča in česa ne. Najbolj očaran sem bil nad gumboma VSTAVI in IZBRIŠI, zaradi katerih je tako rekoč odpadlo prečrtavanje in mučno naknadno vnašanje manjkajočega.

Nekega dne sem nekje staknil zoprni virus. Vraga, zgodi se tudi najboljšim. Vse v meni, kar ni bilo pritrjeno, je skorajda s hitrostjo zvoka prišlo ven pri eni ali drugi luknji. Do večera sem se počutil že zelo slabo – treslo me je, dobil sem vročino, bolečine sem imel v vseh sklepih. Večino mišic v trebuhu sem imel pretegnjenih, bolel me je hrbet.

Noč sem preživel v sobi za goste (ki je samo nekaj korakov oddaljena od stranišča), spal sem od devetih do približno dveh zjutraj. Ko sem se prebudil, sem vedel, da več ne bo šlo. Vseeno sem ostal v postelji, saj sem bil preveč bolan, da bi vstal. In tako sem ležal in razmišljal o urejevalniku besedila, o gumbih VSTAVI in IZBRIŠI. In sem pomislil: »Mar ne bi bilo zabavno, če bi neki tip napisal stavek, nato pa bi ob pritisku gumba IZBRIŠI izginilo z obličja zemlje tudi tisto, o čemer je pisal?« Tako se pravzaprav rodijo ideje za vse moje zgodbe: »Mar ne bi bilo zabavno, če –?« In ker so večinoma strašljive, jih nikoli ne *pripovedujem* drugim ljudem (za razliko od zapisovanja), če ne izzovejo vsaj malo smeha, ne glede na to, kakšen je njihov končni *namen*.

Torej, predstavljal sem si gumb IZBRIŠI in nisem toliko razmišljal o zgodbi, saj sem v svoji glavi videl predvsem podobe. Gledal sem tistega tipa (ta je zame vselej Drugi Jaz, dokler se ne začne zgodba dejansko pretakati v besede in mu moram dati ime), kako briše slike, ki visijo na steni, stole iz dnevne sobe, mesto New York in koncept vojne. Nato sem si zamislil, da *vstavlja* stvari, ki se kar nenadoma pojavijo na svetu.

* Urejevalnik besedila (word processor) je bil »elektronski pisalni stroj«, predhodnik PC-jev; v splošni rabi so bili do leta 1992, največje ameriško podjetje urejevalnikov besedila Wang pa je nato propadlo. Beseda wang je v angl. slengu tudi vulgarno poimenovanje za penis.

Potem sem pomislil: »Daj mu še ženo, ki je zares pokvarjena – saj bo lahko izbrisal tudi njo – in nekoga dobrega, ki bi ga vstavil namesto nje.« Zaspal sem in se naslednje jutro počutil mnogo bolje. Virus je šel, zgodba pa je ostala. Napisal sem jo, in kot boste videli, ni izpadla čisto tako, kot bi lahko domnevali po zgoraj povedanem – saj nikoli ne.

Saj ni treba, da vam narišem, kajne? Tega ne počneš za denar, temveč zato, da se ne bi slabo počutil. Kdor bi obrnil hrbet čemu takemu, bi bil navaden tepec, to je vse. Zgodba se je izplačala že samo zato, ker sem lahko zaspal, ko sem bil prepričan, da ne bom mogel. Oddolžil sem se ji tako, da sem jo uresničil, kot je hotela. Vse drugo so samo stranski učinki.

Upam, da ti bo knjiga všeč, zvesti bralec. Predvidevam, da je ne boš maral v tolikšni meri, kot bi roman, saj vas je večina najbrž že pozabila, koliko radosti vam lahko ponudijo kratke zgodbe. Branje dobrega obsežnega romana je podobno dolgi in osrečujoči ljubezenski zvezi. Spominjam se, kako sem se med snemanjem TV-serije *Creepshow* vozil med Mainom in Pittsburghom, večinoma z avtom, tako zaradi mojega strahu pred letenjem kot tudi zaradi štrajkov kontrolorjev letenja in posledičnih odpuščanj, ki si jih je privoščil gospod Reagan (Reagan, tako se zdi, podpira sindikate samo tedaj, če so ti na Poljskem). Na poti sem na osmih kasetah poslušal zvočno verzijo *Pesem ptic trnovk* pisateljice Colleen McCullough in vseh pet tednov nisem imel zgolj ljubezenske zveze s tem romanom; z njim sem se *poročil* (moj najljubši del je bil, ko je zlobna starka začela gniti in so se v šestnajstih urah pojavili črvi).

Kratka zgodba je nekaj povsem drugega – kratka zgodba je kakor hiter neznančev poljub v temi. To seveda ni ljubezenska ali zakonska zveza, toda poljubi so vseeno sladki, njihova kratkotrajnost pa ima svoj čar.

Pisanje kratkih zgodb mi z leti ni postalo lažje, temveč težje. Prvič, časa zanje imam manj. Druga stvar je, da bi vselej rade narasle (s tem imam res problem – pišem kot debela ženska na dieti). In težje tudi najdem glasnika teh zgodb – vse pre pogosto tisti Drugi Jaz preprosto nekam odleti.

Najbrž gre za to, da se je treba potruditi. Bolje je deliti poljube in zaradi tega prejeti kakšno klofuto, kot pa se temu popolnoma odreči.

4

Prav, toliko z moje strani. Se smem zahvaliti nekaterim ljudem (ta del lahko tudi preskočite, če želite)?

Hvala Billu Thompsonu, ki je zadevo spravil v tek. Skupaj sva pripravila *Nočno izmeno*,* moja prvo zbirko kratkih zgodb, in ideja za tole knjigo je bila njegova. Medtem se je preselil k založbi *Arbor House*, ampak jaz ga imam še vedno rad, kjerkoli že je. Če v knjižnem založništvu še obstaja kje kakšen gentleman, potem je to on. Bog blagoslovi tvoje irsko srce, Bill.

Hvala Phyllis Grann iz založbe *Putnam*, ki je prevzela delo, ki je zastalo.

Hvala Kirbyju McCauleyju, mojemu agentu, še enemu Ircu, ki je prodal večino teh zgodb, najdaljšo med njimi, *Meglo*, pa je tako rekoč s škripcem potegnil iz mene.

Tole že zveni kot zahvalni govor na podelitvi oskarjev, ampak jebi ga.

Zahvalo sem dolžan tudi urednikom revij – *Redbookovi* Kathy Sagan, Alice Turner s *Playboya*, *Cavalierovi* Nye Willden, zaposlenim pri *Yankeeju*, Edu Fermanu – prijatelju! – pri *Fantasy & Science Fiction*.

Zahvaliti se moram še mnogim, lahko bi jih navedel po imenih, a vas ne bom več dolgočasil. Največja zahvala gre

* *Stephen King*, *Nočna izmena* (Night Shift), *New York: Doubleday, 1978*.

tebi, zvesti bralec, kot vedno – navsezadnje je vse tole zaradi tebe. Brez tebe je zadeva mrtva. Če ti je katera od zgodb všeč, te nekam odpelje, ti popestri dolgočasen odmor za kosilo, vožnjo z letalom ali čas, ko si za kazen zaprt po pouku zaradi obmetavanja s papirčki, se je izplačalo.

5

Tako – reklam je konec. Primi me za roko. Čvrsto jo drži. Skupaj greva na številne mračne kraje, vendar mislim, da poznam pot do tja. Samo ne izpusti moje roke. In če te poljubim v temi, ne bodi presenečen: to se bo zgodilo, ker te imam rad.

Zdaj pa prisluhni:

• 18

15. aprila 1984,
Bangor, Maine

MEGLA

I. Prihod nevihte

Takole se je zgodilo. Tiste noči, ko je končno popustil najhujši vročinski val v zgodovini severne Nove Anglije – ponoči 19. julija – je na celotnem zahodnem področju države Maine udarilo najbolj uničujoče neurje, kar sem ga kdaj videl.

Živeli smo ob Dolgem jezeru in že pred mrakom smo zagledali nevihto, kako si je v naši smeri utirala pot čez vodo. Še eno uro pred tem je bilo ozračje popolnoma mirno. Ameriška zastava, ki jo je moj oče leta 1936 postavil na streho naše čolnarne, je mlahavo visela ob svojem drogu. Zganil se ni niti njen rob. Vročina je bila tolikšna, da si jo lahko otipal, zdelo se je tako brezdanja kot mračni izvir vode na dnu jezera. Tistega popoldneva smo šli vsi trije plavat, ampak voda ni ponudila nikakršne osvežitve, če nisi odplaval daleč od obale, kjer je bila res globoka. Niti Steffy niti jaz tega nisva hotela, saj Billy ni mogel. Star je bil pet let.

Ob pol šestih smo na terasi, ki je bila obrnjena proti jezeru, ravnodušno pojedli hladno večerjo, sendviče s šunko in krompirjevo solato. Vsi smo pili samo pepsi, ki je bil v kovinskem vedru z ledenimi kockami.

Po večerji je Billy odšel za hišo, kjer se je nekaj časa igral na plezalih. S Steff sva obsedela na terasi, nisva se veliko pogovarjala, samo gledala sva preko mrke gladke površine jezera proti Harrisonu na drugi strani. Nekaj motornih čolnov je brnelo sem in tja. Zimzeleno drevje je bilo videti prašno in zdelano. Na zahodu so se kot vojska počasi začeli kopičiti veliki vijoličasti oblaki. V njih so se bliskale strele. Pri sosedih se je v radiu Brenta Nortona, ki je bil nastavljen na postajo resne glasbe z vrha Mount Washingtona, slišalo glasno prasketanje statičnega šuma vsakič, ko se je zabliskalo. Norton

je bil odvetnik iz New Jerseyja in ob Dolgem jezeru je imel samo počitniško hišico brez ogrevanja in izolacije. Dve leti prej smo se z njim prepirali zaradi meje, kar se je končalo na okrožnem sodišču. Norton je trdil, da sem zmagal samo zato, ker je bil prišlek. Nismo se ravno marali.

Steff je zavzdihnila in si z vrhom majice popahljala prsi. Dvomim, da ji je bilo zaradi tega kaj hladneje, razgled pa je bil vsekakor boljši.

»Nočem te plašiti,« sem rekel, »ampak mislim, da se pripravlja neurje.«

Dvomeče me je pogledala. »Nevihtni oblaki so bili tudi sinoči in noč pred tem, David. A so se kar razpršili.«

»Nocoj pa ne bo tako.«

»Se ti zdi?«

»Če bo hudo, bomo šli v klet.«

»Kako hudo pa misliš, da je lahko?«

Moj oče je bil prvi, ki si je zgradil stalno bivališče na tej strani jezera. Ko je bil še zelo mlad, sta si z bratom na kraju, kjer zdaj stoji naša hiša, postavila počitniško hišico, leta 1938 pa jo je poletna nevihta v celoti porušila, s kamnitimi zidovi vred. Ostala je samo čolnarna. Leto kasneje je začel zidati pravo hišo. Kadar močno piha, naredijo največ škode drevesa. Če so stara, jih veter z lahkoto zruši. Tako mati narava vsake toliko pospravi po svoji hiši.

»Ne vem natančno,« sem iskreno odgovoril. Vse o velikem viharju leta 1938 sem vedel zgolj iz pripovedovanj. »Veter lahko nenadno prihrumi z jezera kot ekspresni vlak.«

Malo zatem se je vrnil Billy in se pritoževal, da se mu ne ljubi več plezati, »ker je čisto moker«. Skuštral sem mu lase in mu natočil nov kozarec pepsija ... da bo imel zobozdravnik več dela.

Nevihtni oblaki so bili vse bliže, začeli so zagrinjati modro nebo. Nobenega dvoma ni bilo več, da se bliža huda ura. Norton je ugasnil radio. Billy se je usedel med svojo mamo in mene ter očarano gledal v nebo. Razlegel se je grom, počasi

se je skotalil čez jezero in v odmevu zopet nazaj. Oblaki so se zvijali in valovali, zdaj črni, naslednji hip vijoličasti, pisani in spet črni. Postopoma so zagrnili jezero, nato pa sem lahko videl, kako se je iz njih spustila nežna mreža dežja. Še vedno je bilo daleč. Ko smo takole gledali, je najbrž deževalo gori v Bolster's Millsu ali še višje v Norwayu.

Zapihalo je, najprej trzajoče, da je zastava sunkovito zaplapolala in se znova spustila ob drugo. Osvežilo se je, znoj na naši koži se je ohladil, da bi nas takoj zatem tudi že zazeblo.

Takrat sem zagledal srebrno zaveso, kako se vali čez jezero. V nekaj sekundah je prekrila Harrison, nato pa se je namenila naravnost proti nam. Motornih čolnov naenkrat ni bilo nikjer več.

Billy se je dvignil s stola, ki je bil pomanjšana kopija režiserskega stola, z izpisanim imenom na zadnji strani. »Očka! Poglej!«

»Gremo noter,« sem rekel. Vstal sem in ga objel okoli ramen.

»Ampak a vidiš? Oči, kaj je to?«

»Vodna tromba. Gremo noter.«

Steffi me je zaprepadeno ošvrknila s pogledom in rekla: »Pridi, Billy. Ubogaj očeta.«

Vstopili smo skozi drsna vrata, ki so se odpirala v dnevno sobo. Na vodilih sem jih porinil do konca, da so se zaskočila, in še enkrat zastal ter pogledal ven. Srebrna zavesa je bila na treh četrтинah poti čez jezero. Razkrojila se je v ponorelo, vrtečo se skodelico za čaj med vse nižjim črnim nebom in vodno gladino svinčene barve, prepredeno s svetlimi, kot krom svetlikajočimi se progami. Jezero je postalo grozeče podobno oceanu z visokimi valovi, ki so kipeli drug čez drugega in se razpenjeni dvigovali v zrak ob pomolih ali valobranih. Daleč na sredini jezera so se levo in desno premetavali grebeni ogromnih valov z belo peno po vrhu.

Pogled na vodno trombo je bil srhljiv. Skoraj je bila že nad nami, ko se je tako svetlo zabliskalo, da je za trideset sekund

vse okoli mene ostalo v negativu odtisnjeno na mrežnici mojih oči. Telefon se je vznemirljivo oglasil z rezkim *ding!*, da sem se obrnil ter videl ženo in sina, ki sta stala pred velikim panoramskim oknom, skozi katero se je običajno ponujal slikovit pogled na jezero proti severozahodu.

In naenkrat sem imel videnje – kakršno je, se mi zdi, rezervirano zgolj za može in očete – kako se z nizkim, močnim, suhim glasom raztrešči okensko steklo, črepinje pa se kot puščice zapičijo v ženin goli trebuh, v sinov obraz in vrat. Grozoviti zločini inkvizicije niso nič v primerjavi z usodo, ki si jo lahko za naše najdražje naslikamo v lastni domišljiji.

Pograbil sem oba in ju sunkovito potegnil stran od okna. »Kaj, za vraga, pa počneta? Umaknita se vendar!«

Steff me je zaprepadeno pogledala. Billy me je samo ošvrknil s pogledom, kot bi se samo napol prebudil iz transa. Povedel sem ju v kuhinjo in prižgal luč. Še enkrat je pozvonil telefon.

Potem je zapihal veter. Zdelo se je, da je hiša poletela kot boeing 747. Slišali smo rezko, vztrajno žvižganje, ki se je tu in tam spustilo v zamolklo tuljenje, preden se je znova začelo drseče vzpenjati vse do hreščečega krika.

»Pojdita dol,« sem rekel Steff, zdaj sem moral že kričati, če sem hotel slišati samega sebe. Točno nad hišo je zagrmelo z neznanskim truščem, da se je Billy privil k moji nogi.

»Ti tudi pridi!« je zavpila Steff.

Pokimal sem in jima pokazal, naj gresta. Billyja sem moral prepričati, da je spustil mojo nogo. »Pojdi z mami. Jaz moram vzeti nekaj sveč, če bo zmanjkalo elektrike.«

Odšel je z njo, jaz pa sem začel pregledovati omare. Sveče so hecna reč, vam rečem. Vsako pomlad si jih pripraviš, saj veš, da lahko med poletnimi nevihtami zmanjka elektrike. Ko pa jih potrebuješ, se vselej nekam skrijejo.

Brskal sem že po četrti omari in mimogrede našel petnajst gramov trave, ki sva jo s Steff kupila pred štirimi leti in je še vedno nisva pokadila, Billyjevo igračko šklepetajočih zob za

navijanje iz trgovine Novelty v Auburnu, kup fotografij, ki jih Steffy vedno znova pozabi nalepiti v družinski album. Pogledal sem pod Searsove kataloge in za lutko Kewpie* s Tajvana, ki sem jo priigral na sejmu v Fryeburgu, ko sem s teniško žogico podrl vse lesene keglje.

Sveče sem našel za lutko, ki me je gledala s svojimi srepi mi mrtvaškimi očmi. Še vedno so bile zavite v celofan. Tisti trenutek, ko sem jih prijel v roko, je zmanjkalo luči, edina električna svetilnica so bile strele na nebu. Jedilnico so vsake toliko pre-svetlili beli in škrlatni bliski. Spodaj sem slišal Billyja, ki je začel jokati, in tiho mrmranje Steff, ko ga je skušala potolažiti.

Še enkrat sem si moral ogledati nevihto.

Čeprav nas je vodna tromba bodisi zaobšla ali pa se je razbila, ko je dosegla obalo, še vedno nisem mogel v smeri proti jezeru videti niti dvajset metrov daleč. Voda je popolnoma pobesnela. Videl sem ostanke pomola – morda je bil Jasserjev – ko ga je prineslo mimo, lesene podporne stebre je obračalo v razpenjeni vodi.

Šel sem dol. Billy je pritekkel do mene in se znova oprijel moje noge. Dvignil sem ga in ga objel. Potem sem prižgal sveče. Sedeli smo v sobi za goste na koncu hodnika, nasproti moje male delovne sobe, in si ogledovali obraze drug drugega v utripajoči rumeni svetlobi; poslušali smo rjojenje viharja, ki se je zaganjal v našo hišo. Dvajset minut kasneje smo slišali hreščec zvok, ko se je prelomil velik borovec in se zrušil čisto blizu. Nastala je tišina.

»Je konec?« je vprašala Steff.

»Morda,« sem odvrnil. »Morda samo za kratek čas.«

Šli smo gor, vsak od nas je nosil svojo svečo, da smo izgledali kot menihi, ki se odpravljajo k večerni molitvi. Billy je ponosno in previdno držal v roki svojo; da je lahko nosil

* Kewpie doll je celuloidna lutka po liku dojenčka v stripu, ki ga je leta 1909 narisala najbolj popularna ameriška ilustratorica med obema vojnama Rose O'Neill (1874–1944). Originalne lutke, ki so jih začeli izdelovati leta 1912, so danes zelo iskane med zbiralci.

svečo, nosil *ogenj*, je bila zanj velika stvar. Pomagalo mu je, da je pozabil na strah.

Pretemno je bilo, da bi lahko videli, kakšna škoda je nastala okoli hiše. Billyjeva ura, ko bi moral v posteljo, je bila že mimo, toda nobeden od naju ga ni silil, naj gre spat. Sedeli smo v dnevni sobi, poslušali veter in opazovali bliskanje.

Kakšno uro kasneje je znova začelo razsajati. Tri tedne je bilo zunaj več kot dvaintrideset stopinj in šestega dne od teh enaindvajsetih je Državna meteorološka postaja na portlandskem letališču poročala o temperaturah preko osemindeset stopinj. Čudno vreme. Ob naporni zimi, ki smo se je otresli šele pozno spomladi, so ljudje že začeli pogrevati tisto staro lajno o dolgoročnih posledicah jedrskih poskusov v petdesetih letih. In seveda so bile tu tudi teorije o koncu sveta. Najstarejša prazna marnja od vseh.

Drugi sunek ni bil tako močan, a smo kljub temu slišali, kako je padlo nekaj dreves, ki so bila oslABLJENA od prvega naleta. Ko se je veter znova začel umirjati, je eno z močnim udarcem, kot bi s pestjo udaril po krsti, padlo na streho. Billy je poskočil in zaskrbljeno pogledal navzgor.

»Zdržala bo, mojster,« sem mu rekel.

Billy se je živčno nasmehnil.

Okrog desetih je prihrumel še zadnji sunek. Ta je bil hud. Veter je zavijal skoraj tako glasno kot prvič, bliskalo pa se je tako rekoč vseokoli. Padlo je še več dreves, z rezkim zvokom se je nekaj razklalo spodaj pri vodi, da je Steff pridušeno zakričala. Billy je že zaspal pri njej.

»David, kaj je bilo to?«

»Mislim, da je bila čolnarna.«

»Ojej. O Jezus.«

»Steffy, zdi se mi, da je najbolje, če gremo ponovno dol.«
Billyja sem vzal v naročje in vstal, da bi krenil. Steffine široke odprte oči so bile prestrašene.

»David, bo z nami vse v redu?«

»Ja.«

»Bo res?«

»Ja.«

Šli smo dol. Deset minut kasneje, ko se je zadnji sunek bližal svojemu vrhuncu, smo slišali, kako se je zgoraj nekaj razletelo – panoramsko okno. Morda moje videnje prej ni bilo čisto noro. Steff, ki je že zadremala, se je prebudila z lahnim krikom, Billy se je nemirno premaknil v postelji za goste.

»Dež bo padal noter,« je rekla. »Uničil bo pohištvo.«

»Če bo, pač bo. Saj imamo zavarovano.«

»To ne pomaga dosti,« je vzkliknila z vznemirjenim, prepirljivim glasom. »Predalnik tvoje mame ... naš novi kavč ... barvni televizor ...«

»Ššš,« sem rekel. »Kar zaspi.«

»Ne morem,« je rekla in pet minut kasneje zaspala.

Pokonci sem ostal še pol ure, družbo mi je delala ena prižgana sveča, in prisluškoval, kako je zunaj rohnel vihar. Občutek sem imel, da bo veliko ljudi iz zaselkov okoli jezera že zjutraj klicalo na zavarovalnico, zabrnelo bo veliko motornih žag, s katerimi bodo lastniki počitniških hišic skušali odstraniti drevje, ki je padlo na strehe in polomilo stekla na oknih, na cestah pa bo veliko oranžnih kamionov elektro podjetja.

Nevihtha je jenjala, brez znakov, da bi se lahko znova okrepila. Še enkrat sem šel gor, Steff in Billyja sem pustil spodaj na postelji, in pogledal v dnevno sobo. Steklena drsna vrata so zdržala, tam, kjer je bilo panoramsko okno, pa je zdaj zevala luknja, zatrpšana z brezovim listjem. Šlo je za vrh starega drevesa, ki je, odkar pomnim, stalo ob zunanjem vhodu v klet. Ko sem gledal v njegovo krošnjo, ki je prišla na obisk v našo dnevno sobo, sem razumel, na kaj je mislila Steff, ko je rekla, da zavarovanje ne pomaga kaj dosti. Rad sem imel to drevo. Hrabro se je prebilo čez mnoge hude zime, pravzaprav je bilo edino drevo na jezerski strani hiše, ki se ga ni dotaknila moja motorna žaga. V velikih črepinjah na tepihu je odseval nemirni plamen moje sveče. Skušal sem si zapomniti,

da moram opozoriti Steff in Billyja. Tukaj bo treba hoditi v copatih. Zjutraj sta oba rada bosonoga tekala naokoli.

Spustil sem se v klet. Vsi trije smo nato prespali na postelji za goste, Billy se je stiskal med nama s Steff. Sanjalo se mi je, da sem videl Boga, kako je prišel po vodi iz Harrisona na drugi strani jezera; bil je tako velik, da se je od pasu navzgor izgubljal v jasnem modrem nebu. V sanjah sem slišal, kako je ječalo in se lomilo drevje v gozdu, ko je Bog s svojimi velikimi stopinjami zagazil vanj. Hodil je okoli jezera, pomikal se je v smeri Bridgtona, nato proti nam, vse hiše, kočje in počitniške hišice pa so eksplodirale v vijoličasto bel plamen, podoben streli, in naenkrat je vse zakril dim. Dim je vse prekril kot megla.

▪ 26

II. Po nevihti. Norton. Pot v mesto.

»Fiii-juuu,« se je oglasil Billy.

Stal je ob ograji, ki ločuje našo posest od Nortonove, in gledal navzdol po dovozu. Ta teče kakšnih štiristo metrov do makadama, ki po naslednjih štiristo metrih zavije na dvopasovno asfaltirano Kansaško cesto. Po njej lahko pridete kamorkoli, seveda v smeri Bridgtona.

Videl sem, kaj opazuje Billy, in stisnilo me je pri srcu.

»Ne hodi bližje, mojster. Tam, kjer si, je čisto v redu.« Billy ni ugovarjal.

Jutro je bilo jasno in čisto, kot bi ga umil. Nebo, ki je bilo med vročinskim valom motno in soparno, je bilo znova odeto v svežo in globoko, skoraj jesensko modrino. Rahlo je pihljalo, da so sončne lise veselo poplesavale po dovozu. Nedaleč od kraja, kjer je stal Billy, se je slišalo enakomerno prasketanje, v travi pa je ležalo nekaj, kar je bilo na prvi pogled videti kot trzajoče kačje gnezdo. Električne žice, ki so vodile do naše hiše, so kakšnih šest metrov stran potrgane ležale v ožgani travi. Leno so se zvijale in sikale. Če drevesa in

trava ne bi bili tako namočeni od dežja, bi morda lahko celo zažgale hišo. Tako pa je bil na kraju, kjer so se neposredno dotaknile tal, zgolj črn madež.

»A lahko letrika človeka ubije, oči?«

»Ja, lahko.«

»Kaj pa bomo naredili?«

»Nič. Počakali bomo na ljudi z Elektra.«

»Kdaj pa pridejo?«

»Ne vem.« Petletniki imajo toliko vprašanj, kolikor ima Hallmark v svoji ponudbi voščilnic. »Najbrž imajo to jutro veliko dela. Bi se z mano sprehodil dol do konca dovoza?«

Krenil je proti meni, potem pa se je ustavil in živčno opazoval žice. Ena od njih je poskočila in se nato lenobno obrnila, kot bi nama pomignila.

»Oči, a lahko gre letrika po zemlji?«

Dobro vprašanje. »Ja, ampak ne skrbi. Električna hoče v zemljo, ne vate, Billy. Nič se ti ne bo zgodilo, če ne boš hodil blizu žicam.«

»Hoče v zemljo,« je zamrmral, potem pa prišel k meni. Prijela sva se za roke in odšla po dovozu.

Bilo je huje, kot sem pričakoval. Drevesna debla so na štirih različnih koncih padla na pot; eno je bilo manjše, dve nekoliko večji, eno pa je pripadalo staremu očaku z obsegom najmanj meter in pol. Mah ga je vsega prekrival kot plesniv korzet.

Povsod okoli so ležale veje, z nekaterih je bilo popolnoma osmukano listje. Z Billyjem sva odšla do makadamske ceste, manjše veje sva sproti odmetavala na vsako stran v gozd. To me je spomnilo na poletni dan pred morda petindvajsetimi leti; najbrž nisem bil kaj dosti starejši od Billyja. Prišli so vsi moji strici in cel dan preživeli v gozdu ter s sekirami, mačetami in rovačami čistili grmovje. Kasneje tistega popoldneva so se vsi skupaj posedli za tesano mizo mojih staršev in si privoščili celo goro hrenovk in pleskavic ter krompirjeve solate. Pivo je teklo v potokih, stric Reuben pa je oblečen, celo

v čevljih, skočil v jezero. V tistih časih je bilo v teh gozdovih še veliko srnjadi.

»Oči, a lahko grem dol k vodi?«

Naveličal se je odmetavanja vej, kadar pa majhnim otrokom postane dolgčas, je najbolje pustiti, da se lotijo česa drugega.

»Seveda.«

Skupaj sva se vrnila do hiše, kjer je Billy nato zavil na desno in odšel okoli, da se je na daleč izognil padlim električnim žicam. Jaz sem šel levo v garažo, da bi vzел motorno žago. Kot sem pričakoval, sem tedaj že lahko slišal zoprni glas številnih motork, ki so drdrale vzdolž jezera.

• 28

Posodo žage sem napolnil z gorivom, slekel srajco in se napolnil nazaj proti privozu, ko je iz hiše prišla Steff. Zagledala je padla drevesa, ki so križemkražem ležala na dovozni poti.

»Kako hudo je?«

»Razrezal jih bom. Kako je notri?«

»Hja, steklo sem počistila, ampak nekaj boš moral ukreniti glede tistega drevesa, David. Drevesa res ne moremo imeti sredi dnevne sobe.«

»Ne,« sem odvrnil. »Najbrž res ne.«

Pogledala sva drug drugega v jutranjem soncu in se začela hihitati. Najprej sem na betonsko ploščad dvorišča odložil motoriko, nato pa sem jo poljubil ter ji čvrsto stisnil zadnjico.

»Nehaj,« je zamrmrala. »Billy je –«

V tistem trenutku je prišel izza vogala. »Očka! Oči! To moraš videti –«

Steffy je opazila potrgane žice in mu zakričala, naj se pazi. Billy, ki je bil še na varni razdalji od njih, se je sunkovito ustavil in pogledal, če se ji ni morda zmešalo.

»Vse je v redu, mami,« je rekel z razločnim in jasnim glasom, kakršnega uporabljamo, kadar se pogovarjamo z zelo starimi in senilnimi ljudmi. Prišel nama je naproti, kazal nama je, da je z njim vse v redu, Steff pa je kljub temu zadržala v mojih rokah.

»V redu je,« sem ji zašepetal na uho. »Ve zanje.«

»Ja, ampak ljudje vseeno umirajo,« je rekla. »Na televiziji so ves čas oglasi, da se moramo paziti neizoliranih žic, saj ljudje – Billy, takoj pridi v hišo!«

»Oh, daj no, mami! Očku bi rad pokazal čolnarno!« Od razburjenja in razočaranja je izbuljil oči. Zaslutil je razsežnosti ponevihtne apokalipse in jih je hotel videti na svoje oči.

»Takoj zdaj pojdi noter! Tiste žice so nevarne in –«

»Očka je rekel, da hočejo v zemljo, ne vame –«

»Billy, ne prerekaj se z mano!«

»Pridem dol in bom pogledal, mojster. Ti tudi.« Čutil sem, kako se je Steffino telo napelo ob meni. »Pojdi okoli z druge strani, poba.«

»Aha! V redu!«

Razburjeno je zdrvel mimo naju in začel po dve naenkrat preskakovati stopnice, ki so vodile okoli zahodne strani hiše. Frfotajoča majica je izginila okoli vogala, za njim je do naju priplavala le ena razvlečena beseda – *vaaa-uuu!* – ko je opazil novo posledico uničenja.

»Saj ve, kako je z žicami, Steffy.« Nežno sem jo prijel za ramena. »Boji se jih. To je dobro, saj je tako varen.«

Po enem licu ji je spolzela solza. »David, strah me je.«

»Daj no! Saj je konec.«

»Je res? Lansko zimo ... in pozno spomladi ... v mestu so rekli, da je bila črna pomlad ... pravili so, da takšne ni bilo vse od leta 1888 –«

Ko je rekla »pravili so«, je imela brez dvoma v mislih gopso Carmody, ki je imela antikvariat v Bridgtonu, trgovino s starinami, med katerimi je Steff vsake toliko z veseljem pobrskala. Billy je nadvse rad šel z njo. V eni od temačnih, prašnih sob zadaj so bile nagačene živali: sove z zlato rumenimi okroglimi očmi in za vekomaj razprtimi krili, medtem ko so se kremplji za vse večne čase oprijemale polakiranih vej, troje nagačenih rakunov je stalo okoli »potoka«, ki je bil samo dolg kos prašnega stekla, in tam je bil še od moljev razžrt volk,

ki se mu je okoli strašljivega, večno režečega gobca namesto sline penila žagovina. Gospa Carmody je trdila, da je volka, ki se je prišel napit vode k potoku Stevens, leta 1901 ustrelil njen oče.

Od raziskovalnih odprav v trgovino s starinami gospe Carmody sta imela nekaj oba, moja žena in sin. Njo je zanimalo karnevalsko steklo, njega pa nagačena smrt. Vendar se mi je zdelo, da stara ženska kvarno vpliva na Steffino razmišljanje, ki je bilo sicer vselej zelo praktično in trezno. Našla je Steffino šibko točko, njeno duševno Ahilovo peto. Ni pa bila Steff edina, ki je bila očarana nad starodavnimi strašljivi prerokbami in ljudskimi vražami gospe Carmody (ki jih je vselej izgovarjala v Božjem imenu).

▪ 30

Voda iz starega drevesnega štora bo pozdravila modrice, če je bil mož take sorte, da je imel po treh pijačah lahke pesti, je govorila. Če si junija preštel obročke na gosenicah ali izmeril debelino satovja v čebeljem panju, si lahko napovedal, kako huda bo zima. In zdaj še, bog nas obvaruj, ČRNA POMLAD 1988 (dodajte toliko klicajev, kot mislite, da si ta reč zasluži). Tudi jaz sem slišal to zgodbo. Prav radi govorijo o njej tod okoli: če je spomladi dovolj mrzlo, led na jezeru dejansko počrni kot gnil zob. Dogaja se redko, morda enkrat na sto let. Vsi radi pripovedujejo o tem, vendar ne vem, ali še kdo o njej govori tako prepričljivo kot gospa Carmody.

»Imeli smo hudo zimo in pomlad je prišla pozno,« sem rekel. »Zdaj imamo pa vroče poletje. In imeli smo nevihto, ampak je mimo. Takšno govorjenje ti ni prav nič podobno, Stephanie.«

»To ni bila običajna nevihta,« je rekla z enako hripavim glasom.

»Ne, ni bila,« sem odvrnil. »Pravzaprav se strinjam s tabo.«

Zgodbo o črni pomladi sem slišal od Billa Giostija, ki je bil lastnik in upravnik – ne prav dober – bencinskega servisa Giosti Mobil v Casco Villageu. Posle je vodil s pomočjo svojih treh zapitih sinov (občasno so mu pomagali štirje prav

tako zapiti vnuki ... kadar so si lahko utrgali čas od zafrkavanja s svojimi snežnimi sanmi in terenskimi motorji). Bill jih je imel sedemdeset, videti je bil kot osemdesetletnik, a je še vedno pil, kot bi bil star triindvajset let, kadar je bil dobre volje. Z Billyjem sva mu enkrat pripeljala naš džip, da bi ga napolnil; bilo je dan po tem, ko je v nenadni nevihti sredi maja zapadlo skoraj trideset centimetrov mokrega, težkega snega, ki je pokril sveže ozelenelo travo in cvetlice. Giosti ga je imel precej pod kapo, zato je rade volje povedal zgodbo o črni pomladi in dodal še svoj lastni zaključek. Ampak sneg v maju imamo večkrat; zapade in čez dva dni ga že ni nikjer več. Nič posebnega.

Steff je še vedno nezaupljivo pogledovala k potrzanim električnim žicam na tleh. »Kdaj bodo prišli od elektro podjetja?«

»Tako j ko bodo lahko. Najbrž hitro. Samo nikar si ne delaj skrbi zaradi Billyja. Mislím, da je dovolj razumen. Svojih oblek ne pospravi za sabo, drži, vendar ne bo šel in stopil na tiste žice pod napetostjo. Rekel bi, da ima v sebi dobro, zdravo mero samoljubja.« Dotaknil sem se koticčka njenih ustnic, ona pa se je skušala nasmehniti. »V redu?«

»Ob tebi je vsaka stvar vselej v redu,« je rekla in to me je pomirilo.

S tiste strani hiše, ki je bila obrnjena proti jezeru, je Billy klical, naj prideva nekaj pogledat.

»Pridi,« sem rekel. »Pojdiva pogledat, koliko je škode.«

Malodušno je zaprhala. »Če hočem gledati škodo, lahko sedim kar v dnevni sobi.«

»Potem pa naredi to, da osrečiš malega.«

Z roko v roki sva se spustila po kamnitih stopnicah. Ravno sva zavila okoli vogala, ko je proti nama pridirjal Billy in naju skoraj podrl.

»Počasi,« je rekla Steff in mrko pogledala. Morda je v svoji glavi že videla, kako je planil v tisto smrtonosno gnezdo žic, in ne v naju.

»To morata videti!« je sopihal Billy. »Čolnarna je čisto kaput! Pomol je na skalah ... in drevesa v pristanu za čolne ... sveta *marija!*«

»Billy Drayton!« je zagrmela Steff.

»Oprosti, mami – ampak moraš – vau!« In je spet izginil.

»To rekši, je prerok sodnega dne zapustil prostor,« sem rekel in Steff se je malce zahihitala. »Poslušaj, ko bom porezal tisto drevje, ki je padlo na dovoz, se bom odpeljal do sedeža elektra na Portlandski cesti. In jim povedal, kako je pri nas. Prav?«

»Prav,« je hvaležno rekla. »Kdaj pa misliš, da boš lahko šel?«

Brez velikega drevesa – tistega, ki ga je obraščal plesniv korzet mahu – sem imel dela za kakšno uro, z njim vred pa najbrž ne bi končal do enajstih.

»Torej ti bom prej pripravila kosilo, ti pa mi boš nato mimogrede prinesel nekaj stvari iz marketa ... mleka in masla nam je skoraj že zmanjkalo. In še ... no, ti bom napisala seznam.«

Ženska samo povoha katastrofo in se že spremeni v hrčka. Objel sem jo in pokimal. Šla sva naprej okoli hiše. En pogled je bil dovolj, da sva razumela, zakaj je bil Billy čisto iz sebe.

»Moj bog,« je komaj slišno izdabila Steff.

Tam, kjer sva stala, sva bila dovolj visoko, da sva lahko videla skoraj petsto metrov obale – Bibberjevo parcelo na levi, na desni posest Brenta Nortona.

Velik star bor, ki je varoval naš pristan za čolne, se je prelomil nekje na polovici. Kar je ostalo pokonci, je bilo videti kot ostro ošiljen svinčnik, notranjščina debela pa se je z nemočno belino bleščala sredi starega in od vremena potemnega lubja. Trideset metrov stran od drevesa je sredi našega plitvega pristana ležal v vodi zgornji del bora. Prešinilo me je, da smo imeli srečo, da ni padel na naš star cruiser in ga potopil. Teden dni prej so se pojavile težave z motorjem, zato je bil še vedno v marini v Naplesu, kjer je potrpežljivo čakal na vrsto za popravilo.

Na drugi strani našega malega koščka obale je čolnarna, ki jo je zgradil moj oče – ta čolnarna je bila nekoč, ko je imela družina Drayton več pod palcem kot danes, dom osemnajst-metrski barki Chris-Craft – ležala pod drugim velikim drevesom. Videl sem, da je bilo tisto, ki je pred tem stalo onstran meje na Nortonovi parceli. To dejstvo mi je takoj pognalo kri v glavo. Drevo se je posušilo že pred petimi leti in bi ga davno tega moral posekati. Sedaj je bilo do treh četrtin podrti; naša čolnarna mu je bila napoti, da se ni zrušilo na tla. Streha je bila pijano poševno nagnjena na eno stran. Billyjev opis, da je »kaput«, je bil povsem ustrezen.

»To je Nortonovo drevo!« je rekla Steff. To je izgovorila s tolikšno užaljeno ogorčenostjo, da sem se moral nasmehnuti, čeprav je zadeva tudi mene bolela. Jambor za zastavo je ležal v vodi, *Stara slava** pa je, zavozlana med vrvmi, razmočena plavala ob njem. In sem si takoj predstavljal Nortonov odgovor: kar toži me.

Billy je bil na kamnitem valobranu, kjer si je ogledoval leseni pomol, ki ga je naplavilo na skale. Pobarvan je bil z živahnimi modrimi in rumenimi progami. Ozrl se je čez ramo in nama radostno zaklical: »Martinsesov je, a ne?«

»Ja, je,« sem mu odvrnil. »Zabredi v vodo in potegni ven zastavo, boš, Bill?«

»Jasno!«

Desno od valobrana je bila majhna peščena plaža. Leta 1941, preden je Pearl Harbor s krvjo odplačal veliko gospodarsko krizo, je moj oče najel človeka, ki je s tovornjakom navozil finega peska za plažo – šest polnih tovornjakov – in ga nato razprostrl tudi od obale v vodo do globine mojih prsi, približno meter in pol. Delavec je za celoten posel zaračunal osemdeset dolarjev in pesek je bil odtlej tam. Še dobro, veste, dandanes ne smeš na svojo parcelo navoziti peska za plažo. Odkar so kanalizacijski izpusti iz počitniških hišic, ki so zrasle

* Stara slava (Old Glory), poimenovanje za ameriško državno zastavo.

kot gobe po dežju, pomorili večino rib v jezeru, preostalih pa ni priporočljivo jesti, je ministrstvo za okolje prepovedalo izgradnjo peščenih plaž. Lahko bi porušile ekološko ravnovesje jezera, razumete, zato je takšno početje nezakonito, razen za velika gradbena podjetja.

Billy se je odpravil po zastavo – in obstal. V istem trenutku sem začutil, kako je Steff ob meni otrpnila, nato pa sem videl tudi sam. Harrisonova stran jezera je enostavno izginila. Videla se je samo bleščeča bela črta megle, kot bi sredi jasnega vremena padel na zemljo oblak.

Vrnile so se mi podobe iz sanj pretekle noči, in ko je Steff vprašala, kaj je to, mi je skoraj skočila iz ust prva beseda, ki mi je prišla na misel: *Bog*.

»David?«

Na drugi strani nisi mogel videti nobenega znamenja poteka obalne črte, a dolga leta pogledovanja čez Dolgo jezero so me prepričevala, da je pokrito morda le nekaj metrov vodne gladine, rob megle pa je bil raven, kot bi ga potegnil z ravnilom.

»Kaj je to, oči?« je zavpil Billy. Do kolen je stal v vodi in skušal ujeti razmočeno zastavo.

»Pas goste megle,« sem mu odgovoril.

»Na jezeru?« je nezaupljivo rekla Steff, v očeh pa sem ji videl vpliv gospe Carmody. Prekleta ženska. Moj trenutek nelagodja je bil mimo. Sanje so konec koncev nesnovne, kot je tudi megla.

»Seveda, saj si že kdaj prej videla meglo na jezeru.«

»Takšne nikoli. Bolj je podobno oblaku.«

»To je zaradi močnega sonca,« sem odvrnil. »Oblaki so videti enako, kadar letiš nad njimi z letalom.«

»Kako pa je nastala? Meglo imamo samo v vlažnem vremenu.«

»Ne, imamo jo tudi ta trenutek,« sem rekel. »Vsaj Harrison jo ima. Najbrž gre za kakšen ostanek nevihte, to je vse. Dve fronti sta se srečali. Nekaj takega.«

»David, si prepričan?«

Zasmejal sem se in ji ovil roko okoli vratu. »Ne, pravzaprav si izmišljujem. Če bi bil prepričan, bi napovedoval vreme pri poročilih ob šestih. Pojdi in mi pripravi seznam za trgovino.«

Še enkrat me je nezaupljivo pogledala, za hip ali dva si je z dlanjo zasenčila oči in se ozrla k tisti megleni zavesi preko ter zmajala z glavo. »Čudna reč,« je rekla in odšla.

Billyja megla ni več zanimala. Zastavo je skupaj z vrvmi izvlekel iz vode. Razgrnila sva jo po zelenici, da bi se posušila.

»Slišal sem, da se zastava nikoli ne sme dotakniti tal, oči,« je rekel s poslovnim glasom, ki je zvenel, kot bi hotel reči *opraviva že s temle*.

»A res?«

»Res. Victor McAllister pravi, da lahko greš zato na lektrični stol.«

»Veš kaj, povej Vicu, da je to, kar govori, tisto, zaradi česar trava zrasede zelena.«

»Konjski drek, a ne?« Billy je bister dečko, ampak brez trohice smisla za humor. Ta naš mojster vse vzame čisto zares. Upam, da bo živel dovolj dolgo in bo spoznal, da je na tem svetu takšen način gledanja na stvari zelo nevaren.

»Ja, prav imaš, ampak ne povej mami, kaj sem rekel. Ko se bo zastava posušila, jo bova pospravila. Po predpisih jo bova zvila v trirogeljnik, da bova glede tega varna.«

»Oči, bova popravila streho čolnarne in postavila nov drog za zastavo?« Prvikrat je bil videti zaskrbljen. Morda pa je imel za nekaj časa dovolj uničenja.

Potrepljal sem ga po ramenih. »Jasna stvar.«

»Grem lahko do Bibbersovih in pogledam, kaj se je zgodilo tam?«

»Samo za par minut. Oni najbrž prav tako pospravljajo in včasih so ljudje zaradi tega slabe volje.« Tako sem se tudi sam počutil glede Nortona.

»Prav. Adijo!« In se je že pognal.

»Pazi, da jim ne boš napoti, mojster. In Billy?«

Pogledal je nazaj.

»Tudi pri njih pazi na potrgane žice. Če jih vidiš, se jim na daleč izogni.«

»Seveda, očka.«

Nekaj časa sem še stal tam, najprej sem na pogled ocenjeval škodo, potem pa sem se spet zastrmel proti megli. Videti je bila bližje, vendar nisem bil prepričan. Če je bila bližje, je bilo to proti vsem naravnim zakonom, saj je veter – samo lahen vetrič – pihal proti njej. In je bilo zato seveda kaj takega praktično nemogoče. Bila je zelo zelo bela. Edina stvar, s katero bi jo lahko primerjal, je sveže zapadli sneg, ko v slepečem kontrastu leži pod sijajnim modrim zimskim nebom. Ampak sneg se blešči v stotinah in stotinah diamantnih pik, ta čudaški megleni zid, čeprav jasen in brezmadežen, pa se ni prav nič lesketal. Ne glede na to, kar je rekla Steff, megla na jasen dan ni nekaj nenavadnega, vendar se zaradi velike vlage v zraku skoraj vedno pojavi mavrica. Tukaj pa je ni bilo.

Nelagodje se je vrnilo in me pocukalo za rokav, toda še preden bi lahko postalo še močnejše, sem zaslišal nizek mehanski zvok – *tak-tak-tak* – sledil pa je komaj slišen: »Drek!« Mehanski zvok se je ponovil, tokrat ni bilo kletvice. Tretjič je kašljajočemu zvoku sledilo »Jebenti mater!«, z enakim tihim glasom, ki je govoril: čisto sam sem, ampak, fant, besen sem kot ris.

Tak-tak-tak-tak –

– Tišina –

– Potem: »Ti pizda.«

Usta so se mi razpotegnila v velik nasmeh. Zvok se tukaj dobro prenaša, vse motorne žage pa so brnele nekje daleč. Dovolj daleč, da sem prepoznal, da te ne prav blagozvočne besede prihajajo iz ust mojega prvega soseda, priznanega odvetnika in lastnika posesti na obali jezera Brentona Nortona.

Premaknil sem se bližje k vodi, pretvarjal sem se, da bi se rad sprehodil do pomola, ki je nasedel na našem valobranu. Tedaj sem lahko videl Nortona. Bil je na jasi poleg svoje za-

stekljenе verande, kjer je stal na tepihu starih borovih iglic, oblečen v kavbojke z madeži od barve in belo majico brez rokavov. Njegova frizura za štirideset dolarjev je bila razmršena, po licu mu je tekel znoj. Z enim kolenom je bil na tleh in se trudil s svojo motorko. Bila je veliko večja in imenitnejša od moje male žage, ki sem jo za 79,95 \$ kupil v diskontu. Videti je bilo, da ima vse, razen pogonskega gumba. Potegoval je vrvico, slišal pa se je le brezvoljni *tak-tak-tak* in nič drugega. V srcu mi je veselo zaigralo, ko sem videl, da se je na njegovo mizo za piknik zrušila rumena breza in jo preklala na dvoje.

Norton je močno potegnil pogonsko vrvico.

Tak-tak-taktaktak-TAK! TAK! TAK! ... TAK! ... tak.

Skoraj ti je uspelo, malo je manjkalo, kolega.

Še en herkulski poteg.

Tak-tak-tak.

»Ajde, kurac,« je strupeno zašepetal in pokazal zobe svoji veličastni motorni žagi.

Vrnil sem se k hiši, prvič tistega jutra sem se počutil res dobro. Moja motorka je vžgala na prvi poteg in lotil sem se dela.

Okrog desetih me je nekdo potrepljal po rami. Bil je Billy s pločevinko piva v eni in Steffinim seznamom za trgovino v drugi roki. Papir sem zatlačil v zadnji žep kavbojk in vzal pivo, ki ni bilo ravno ledeno mrzlo, a dovolj hladno. Na dušek sem ga spil skoraj do polovice – redkokdaj mi je pivo tako prijalo – dvignil pločevinko ter nazdravil Billyju. »Hvala, mojster.«

»Lahko jaz?«

Pustil sem mu, da je naredil majhen požirek. Nakremžil se je in mi takoj vrnil pločevinko. Udušil sem preostalo in se zadnji hip zadržal, da nisem zmečkal pločevinke. Že tri leta je veljal predpis o povratnih steklenicah in pločevinkah, toda starih navad se ne moreš kar tako otresti.

»Nekaj je napisala na koncu seznama, ampak ne znam prebrati,« je rekel Billy.